

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.35.430/2016/6. szám

A tanács tagjai: dr. Hajnal Péter a tanács elnöke
 . Heinemann Csilla előadó bíró
 Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: felperes neve

Képviselője: dr. Horváth Marcell jogtanácsos

Az alperes: alperes neve

Képviselője: dr. Vass Adrienn jogtanácsos

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 8.

A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat száma:

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
8. K. 27.136/2014/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.136/2014/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 2.353.400 (kétfmillió-háromszázötvenháromezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes az A. ... helyrajzi számú ingatlant 2006. május 30. napján vásárolta meg 35.781.455 Ft vételáron. Az ingatlanra 2013. évre 10.000.000 Ft, míg 2014. évre 13.533.620 Ft telekadó fizetési kötelezettséget állapított meg a helyi adóhatóság.

- [2] A terület kivett agyagbánya művelési ágú, erre a bányavállalkozó 2013-2022 évekre terjedő időszakra bányászati tevékenység végzésére feljogosító engedéllyel rendelkezik. Kitermelés jelenleg a területen nem folyik, kizárólag a felhalmozott anyagok értékesítése zajlik. Abasár Község területén a felperes az egyetlen olyan vállalkozó, amely anyagbánya területtel rendelkezik.

- [3] A felperes keresetében az önkormányzati rendelet helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv. 6. § c) pontjába, illetve Alaptörvény XV. cikk, T. cikk (3) bekezdés, és 32. cikk (3) bekezdésébe történő ütközését állította. A kivetéssel megállapított adó, az annak tárgyát képező vagyontárgy értékét rövid időn belül felemésztí, hátrányosan differenciál az adóalanyok között, így az nem normatív jellegű. Utalt a felperes arra, hogy a Htv. kétféle számítási módszert is lehetővé tesz (m²-ben, illetőleg a telek korrigált forgalmi értéke alapján számított adókivetés) mely azt sugalmazza, hogy az azok alapján számított különböző adóösszegek nagyságrendileg nem térhetnek el egymástól. Bár az alkalmazott adómértéket tekintve az önkormányzati rendelet megfelel a helyi adótörvény rendelkezéseinek, az mégis súlyos méltánytalanságot eredményez egyes adózók vonatkozásában azzal, hogy ellehetetleníti működésüket és gazdálkodásukat. Hangsúlyozta, hogy az önkormányzat ugyan formálisan eleget tett a Htv. 22. § 5. pontjában foglalt tételes előírásoknak, de nem tett eleget a 6. § c) pontjában előírt kötelező mérlegelési követelménynek, hiszen az adómérték megállapításakor figyelmen kívül hagyta az ingatlanok átlagos forgalmi értékét, mint helyi sajátosságot, illetőleg az adóalanyok teherviselő képességét.

Az első fokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kifejtette, hogy a Htv. 21. §-a az önkormányzat diszkrecionális jogkörébe utalja annak eldöntését, hogy a helyi adó megállapítása a telek m²-ben számított területe vagy a telek korrigált forgalmi értéke alapján kerüljön sor. E két módszer szerinti számítás során kivetett adómértéknek nem kell megegyeznie. Éppen ezért nem bír jelentőséggel a felperes által levezetett számítás, a két módszer alkalmazása közötti eltérésekre vonatkozóan sem.

- [5] Hangsúlyozta, hogy a Htv. 22. §-a az adó évi mértékének felső határát szabja meg, mely 200 Ft/m², ehhez képest az önkormányzati rendeleti szabályozás jóval alacsonyabb. A Htv. 6. § c) pontja értelmezése kapcsán pedig hivatkozott a Kúria Köf.5081/2012/4. számú ítéletében kifejtettekre, és hangsúlyozta, hogy a telekadó mértékének meghatározása során a megkülönböztető elbánás annyiban megengedett, amennyiben az a helyi adótörvényben foglalt rendelkezéseknek, így a helyi sajátosságoknak, illetőleg az adóalanyok teherviselő képességének, valamint az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek figyelembevételére vonatkozó rendelkezéseknek megfelel.
- [6] Az egyes ingatlantulajdonosok közötti különbségtételt az önkormányzat indokolta: egyrészt az ingatlan lényegesen magasabb értéke, másrészt a kifejtett környezetterhelés nagysága kellő indok. Az önkormányzat eleget tett törvényi kötelezettségének mikor a telekadó mértékének megállapítása során az egyes telektípusok értékének megfelelően biztosított kedvezményeket. Így kifejezésre juttatta a telkek forgalmi értéke közötti különbségeket. Nézete szerint az egyes adóalanyok teherviselő képessége, mint differenciáló tényező is figyelembevételre került.
- [7] Elemezte az önkormányzat rendeletalkotási jogkörét, és ezzel összefüggésben arra utalt, hogy nem várható el minden egyes adóalany egyéni érdekeinek vizsgálata és figyelembe vétele, ekként lehetséges, hogy egyes adóalanyok számára az adó kivetése súlyosabb lehet anélkül, hogy az a hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközne. Szerinte az önkormányzati rendelet egy adóalanyt megcélzó szabályozása sem áll fenn, hiszen az önkormányzati rendelet valamennyi tényleges bányaművelés alatt álló bányatelekre vonatkozik. Mindezek alapján nem találta megalapozottnak a felperesnek az önkormányzati rendelet hivatkozott rendelkezéseinek jogszabályba ütköző volta miatti felülvizsgálatra irányuló eljárás kezdeményezését sem.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a felperes keresetének teljesítése iránt, illetve a felülvizsgálni kért ítélet alapját képező önkormányzati rendelet magasabb rendű jogszabályba történő ütközése okán a Bszi. 48. § (3) bekezdés szerinti törvényességi vizsgálat kezdeményezését kérte a Kúria Önkormányzati Tanácsa előtt. Változatlanul állította, hogy bár az önkormányzati rendelet a telekadó mértéke tekintetében formálisan megfelel a Htv.

22. § a) pontjában foglalt tételes előírásnak, azonban annak meghatározása során a Htv. 6. § c) pontjában előírt kötelező mérlegelési körülményeket figyelem kívül hagyta.

- [9] Az önkormányzati rendelet hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, mikor a különböző kedvezmények útján ténylegesen és kizárólag csak a felperest, mint a településen bányaművelést egyedüliként végző adóalanyt kötelezi teljes mértékű adó megfizetésére, míg minden további adóalanyt mentesít az adófizetés alól, illetve jelentős kedvezményekben részesíti azokat. Nézete szerint a telekadó szabályozásának szempontjából az adó tárgyát képező ingatlanok tulajdonosai tekinthetők homogén, azonos szabályozási körbe tartozó csoportnak, azok között csupán hasznosítás szempontjából történő megkülönböztetésnek nincs ésszerű és alkotmányosan elfogadható indoka, amit tovább súlyosbít, hogy jelen esetben a teljes adót fizető adóalanyok körébe kizárólag a felperes tartozik.
- [10] Kifogásolta a perben felhasznált és Abasár Község jegyzője által készített adó- és értékbizonyítványban rögzített forgalmi értéket, és változatlanul állította, hogy az az általa csatolt ingatlan forgalmi értékebecslésben rögzített összegnek felel meg. Álláspontja szerint az adó- és értékbizonyítvány kiállítására önhatalmúlag került sor, hiszen ennek kiállítására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban Ket.) 83. § (1) bekezdése értelmében csak az ügyfél kérelmére kerülhetett volna sor. Az azt kibocsátó jegyző a jelen ügyben ellenérdekű félként eljáró önkormányzati alkalmazott, így Ket. 42. § (3) és (5) bekezdése alapján nem is járhatott volna el.
- [11] Utalt arra, hogy az adó- és értékbizonyítványt sem a közigazgatási, sem azt követő peres eljárás során a felperes soha nem látta, annak pontos tartalmát meg nem ismerhette. Ez sérti az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 12. § (1), valamint a Ket. 4. § (1) bekezdésében lefektetett tisztességes eljáráshoz való jogát, és sérült a Ket. 4. § (4) bekezdésében foglalt iratbetekintési jogosultsága is. A bíróság e körben megsértette a Pp. 221. § (1) bekezdésében, az ítélet indoklására vonatkozó előírást, hiszen nem adta ésszerű indokát annak, hogy milyen okból fogadta el, illetve részesítette előnyben az önkormányzat jegyzője által kiállított adó- és értékbizonyítványban foglaltakat szemben az általa benyújtott magánszakértői véleményben rögzítettekkel.
- [12] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a határozatában foglaltak változatlan fenntartása mellett kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Kiemelte, hogy a lefolytatott jogorvoslati eljárás során a fellebbezésben foglaltakat

megvizsgálta a Kormányhivatal Törvényesség Felügyeleti Főosztálya is, melynek eredményeképpen arra az álláspontra jutott, hogy egy esetleges törvényességi felhívásnak nincs egyértelműen megállapítható jogszabálysértéssel alátámasztott indokoltsága.

- [13] A felperes felülvizsgálati kérelmét utóbb kiegészítette és az alkalmazott jogszabályok elsőfokú bíróság általi megsértése mellett hivatkozott még az Alaptörvény XV. cikkének, 30. cikkének és a Htv. 6. § d) pontjának sérelmére.

A Kúria Önkormányzati Tanácsának eljárása

- [14] A Kúria Kfv.I.35.326/2015/8. számú végzésével kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál Abasár Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 12/2012 (XII.01.) önkormányzati rendelete, 14/2013. (XI.28.) önkormányzati rendelettel módosított 12/2012.(XII.01.) önkormányzati rendelete, 2013. január 1. és 2014. december 31. között hatályos 4.§-ának vizsgálatát, a jogszabálysértés megállapítását, a rendelkezés megsemmisítését, valamint a perben való alkalmazás tilalmának kimondását.
- [15] A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5008/2016/4. számú határozatával az indítványt elutasította. Határozatában rögzítette, hogy a négyzetméterben megállapított, tételes adó miatt az önkormányzatokat fokozottan terheli az adómérték meghatározásakor a mérlegelés kötelezettsége. Vizsgálata alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítvánnyal érintett önkormányzat e kötelezettségnek eleget tett. Kiemelte, hogy az értékelendő szempontok között kellett az önkormányzatnak figyelembe vennie a helyi sajátosságokat. Ebben a körben elfogadta azt az önkormányzati hivatkozást, amely szerint a településen lévő telkek között - helyi sajátosságként - különbséget lehetett tenni a belterületi és a külterületi telkek, utóbbiak esetében pedig a bányászati tevékenység útján és egyéb módon hasznosítható telkek között. Helyesen jelenítette meg az adómértékben az érintett önkormányzat azt a körülményt, hogy a település külterületén - a település speciális adottságaként - értékes kőzetek külszíni fejtésére alkalmas bányaterületek vannak, amelyek eltérően a település más területeitől, az érintett külterületek értékét gazdasági hasznosíthatóságukra tekintettel, értéknövelő tényezőként, pozitívan befolyásolják.
- [16] Megítélése szerint az, hogy a településen három külszíni fejtésre alkalmas telek van, amelyek közül csak egy esetében folyik ilyen jellegű tevékenység, még önmagában nem teszi egyedivé, személyre szabottá az adómérték megállapítását. A bányászati tevékenységre alkalmas telkek - hasznosításuk esetén - adójogi összefüggésben

osztani fogják az alapperben érintett telek jogi sorsát. Így a hasonló helyzetben lévő - homogén csoportba tartozó - adózókat egyenlően terhelő adó nem minősíthető az adózó tevékenységét közvetetten és nem az arányos közteherviselés révén befolyásoló gazdasági szabályozó eszköznek. Az adómérték meghatározásakor sem lehetett megállapítani azt, hogy az önkormányzat kizárólag saját gazdasági érdekeit helyezte volna előtérbe. Értékelte az adózó teljesítőképessége vizsgálata körében a telek értéket is és foglalkozott azzal a kérdéskörrel is, hogy sor került-e a felperest hátrányosan érintő megkülönböztető adómentességi szabályok alkalmazására.

- [17] Összességében nem tudta megállapítani azt, hogy az Ör. és az Ör.mód. törvénysértő adómértéket, illetve a perbeli adózót - más adózókhoz képest - hátrányosan megkülönböztető adómentességi szabályokat alkalmazott volna.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [19] A felperes keresete és felülvizsgálati kérelme a telekadó mértékét meghatározó önkormányzati rendelet jogszabálysértésének megállapítására irányult, melynek kimondására a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi) 45. §-a alapján kizárólag a Kúria önkormányzati tanácsa jogosult. A felperes már az elsőfokú bíróság előtt is kezdeményezte az eljárás bevezetését, e kérelemének azonban az elsőfokú bíróság nem adott hely, ítéletében maga végezte el az önkormányzati rendelet ilyen szempontú felülvizsgálatát. A Kúria az ismételt kérelemre megkereste az önkormányzati tanácsot, akinek a döntése a Bszi.55. § (4) bekezdése értelmében mindenkire nézve kötelező. Miután a Kúria önkormányzati tanácsa az önkormányzati rendeletet az adómérték vonatkozásában nem találta jogszabálysértőnek, így az ezen alapuló felülvizsgálati kérelem sem vezethetett eredményre.
- [20] A döntésből következően az ügy megítélése szempontjából nem bírt jelentőséggel a jegyző által beszerzett adó-és értékbizonyítvány kapcsán a felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett jogi érvelés.
- [21] A fentiek alapján a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [22] A felülvizsgálati bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint döntött a felülvizsgálati perköltség viseléséről.
- [23] A felülvizsgálati eljárási illetékre vonatkozó ítéleti rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésében és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul.
- [24] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.
- [25] A Kúria ítéletét nyilvános tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2016. október 13.

**dr. Hajnal Péter sk. a tanács elnöke, dr. Heinemann Csilla sk.
előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró**